

Andmekaitse Inspeksioon  
Tatari 39  
Tallinn 10134

Majandus- ja  
Kommunikatsiooni-  
ministeerium  
(taotluse esitaja)

## TAOTLUS ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISEKS TEADUSUURINGUS

Juhindudes isikuandmete kaitse seaduse (IKS) paragrahvis 6 sätestatust palun kooskõlastada

| Uuringu pealkiri                                                                                                                                                                                                                                                                            | Töövõime hindamise metoodika ja hindamissüsteemi uuring |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kas poliitika kujundamise uuring (IKS § 6 lg 5) uuring hõlmab eriliigilisi isikuandmeid ja puudub valdkondlik eetikakomitee (IKS § 6 lg 4)                                                                                                                                                  | või                                                     | Jah<br>Uuring hõlmab eriliigilisi isikuandmeid, aga vastavalt IKS § 6 lg 5 <sup>1</sup> otsustab AKI ise, kas pöördub eetikakomiteesse                                                                                                                                                                                                       |
| <i>Palume eelmise kahe lahtri puhul valida üks vastavalt õiguslikule alusele, v.a olukorras, kui poliitika kujundamise uuringu puhul puudub valdkondlik eetikakomitee. Kui poliitika kujundamise uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, siis täita ka eetikakomitee otsuse lahter.</i> |                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Kas isikuandmete töötleja on määranud andmekaitse spetsialisti (sh tema nimi ja kontaktandmed)?                                                                                                                                                                                             |                                                         | Jah<br><br>MKM<br>andmekaitse spetsialisti kontakt<br><a href="mailto:andmekaitse@mkm.ee">andmekaitse@mkm.ee</a><br><br>TK andmekaitse spetsialisti kontakt<br><a href="mailto:info@tootukassa.ee">info@tootukassa.ee</a><br><br>Centari<br>andmekaitse spetsialisti kontakt<br><a href="mailto:kai.valbe@centar.ee">kai.valbe@centar.ee</a> |
| Kas on olemas eetikakomitee otsus <sup>1</sup> ?<br><i>Kooskõlastuse olemasolul lisada see taotlusele.</i>                                                                                                                                                                                  |                                                         | Ei                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Kas osa uuringust toimub andmesubjekti nõusoleku alusel?<br><i>Kui jah, siis palume taotlusele lisada nõusoleku vorm või selle kavand ning küsimustik või selle kavand.</i>                                                                                                                 |                                                         | Jah, lisatud intervjuukavad, sh nõusoleku küsimine                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

<sup>1</sup> IKS § 6 lg 4 - kui uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, on vajalik ka eetikakomitee kooskõlastus.

|                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1. Vastutava töötaja üldandmed<sup>2</sup></b>                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 1.1. Vastutava töötaja nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed (sh kontaktisik)<br><i>analoogne registrikandega, kontaktisiku e-post, telefon</i> | <b>Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium</b><br>Reg kood: 70003158<br>Aadress: Suur-Ameerika 1<br>15001 Tallinn Harju maakond<br><br>Kontakt: Kirsti Melesk<br><a href="mailto:Kirsti.melesk@mkm.ee">Kirsti.melesk@mkm.ee</a> , +372 5443 0834 |
| 1.2. Isikuandmete töötlemiskoha aadress (kui erineb registriandmetest)<br><i>maja, tänav, asula/linn, maakond, postiindeks</i>                         | -                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2. Volitatud töötaja üldandmed<sup>3</sup></b>                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 2.1. Volitatud töötaja nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed (sh kontaktisik)<br><i>Aadress analoogne registrikandega, kontaktisiku e-post ja telefoninumber</i> | <b>Eesti Rakendusuuringute Keskus Centar OÜ</b><br>Reg kood: 11343217<br>Aadress: Rataskaevu 2-6, 10123 Tallinn<br><br><b>Kontakt:</b> Kati Kadarik-Trei, e-post: <a href="mailto:kati.kadarik-trei@centar.ee">kati.kadarik-trei@centar.ee</a> , tel. 51963868 |
| 2.2. Isikuandmete töötlemiskoha aadress (kui erineb registriandmetest)<br><i>maja, tänav, asula/linn, maakond, postiindeks</i>                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 2.3. Volitatud töötaja nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed (sh kontaktisik)<br><i>Aadress analoogne registrikandega, kontaktisiku e-post ja telefoninumber</i> | <b>Eesti Töötukassa</b><br>Registrikood: 74000085<br>Aadress: Lasnamäe 2, Tallinn 11412<br><br>Kontakt: Monika Aasa<br><a href="mailto:Monika.aasa@tootukassa.ee">Monika.aasa@tootukassa.ee</a> , 614 8632                                                     |
| 2.4. Isikuandmete töötlemiskoha aadress (kui erineb registriandmetest)<br><i>maja, tänav, asula/linn, maakond, postiindeks</i>                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>3. Mis on teadusuuringu läbiviimise õiguslik alus?</b><br><i>Nimetage õigusakt, mis annab Teile õiguse teadusuuringut läbi viia. Ei piisa viitest IKS § 6-le. Poliitikakujundamise eesmärgil läbiviidava uuringu puhul tuua välja volitusnorm, millest nähtub, et asutus on selle valdkonna eest vastutav. Akadeemilise uuringu korral võib see olla näiteks Teadus- ja arendustegevuse korralduse seadus või teadus- või arendusprojekti avamise otsus, leping vms.</i> | Uuring on poliitikakujundamise eesmärgil läbiviidav uuring IKS § 6 lg 5 tähenduses; eriliigiliste isikuandmete töötlemise korral kohaldub IKS § 6 lg 5 <sup>1</sup> . Osa uuringust toimub isiku nõusoleku alusel.<br><br>Isikuandmete kaitse seaduse (edaspidi IKS) § 6 kohaselt on lubatud isikuandmete töötlemine teadus- ja ajaloo- ja riikliku statistika vajadusteks ning sama paragrahvi lõike 5 kohaselt loetakse teadusuuringuks ka täidesaatva riigivõimu analüüsid ja uuringud, mis tehakse poliitika kujundamise eesmärgil ja |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

<sup>2</sup>Vastutav töötaja on uuringu läbiviija (tellija). Juhul, kui vastutav töötaja kasutab uuringu läbiviimisel teisi isikuid ja asutusi, siis on need teised isikud ja asutused volitatud töötajad.

<sup>3</sup> Volitatud töötajate loetelu peab olema ammendav ehk kõik volitatud töötajad peavad olema nimetatud. Kui taotluse esitaja on volitatud töötaja, peab taotlusele olema lisatud dokument, kust nähtub, et vastutav töötaja on volitatud töötajale andnud volituse inspektsioonile taotluse esitamiseks.

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>nende koostamiseks on täidesaatval riigivõimul õigus teha päringuid teise vastutava või volitatud töötleja andmekogusse ning töödelda saadud isikuandmeid.</p> <p>Uuringu tellija ja vastutav töötleja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Uuringu eesmärk on saada tõenduspõhist sisendit töövõime hindamise metoodika ja hindamissüsteemi arendamiseks, sh töövõime hindamise protsessi, taotlusvormi, otsuste arusaadavuse, hindamispraktika, töövõimet toetavate soovitude ning automatiseerimise ja tehisintellekti kasutamise võimaluste hindamiseks.</p> <p>Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi pädevus uuringu tellimiseks ja poliitikakujundamiseks tuleneb Vabariigi Valitsuse seaduse § 63 lõikest 1 ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi põhimäärusest. Ministeeriumi valitsemisalas kuulub muuhulgas riigi majandus-, ettevõtlus-, tööhõive- ja tööturupoliitika kavandamine ja elluviimine ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine. Uuringu tulemusi kasutatakse nimetatud valdkonna poliitika, korralduse ja võimalike õiguslike või meetodiliste muudatuste kavandamisel.</p> <p>Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (tellijana) viis läbi riigihanke (viitenr 304428), mille tulemuste põhjal volitas Eesti Rakendusuuringute Keskus Centar OÜ (töövõtjana) uuringut läbi viima 6. aprillil 2026 sõlmitud lepinguga nr 8-2/64-1 (vt taotluse lisa 1)</p> <p>Uuringu läbiviimiseks on vaja kasutada Eesti Töötukassa andmeid kahel eesmärgil:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. töövõime hindamist (edaspidi TVH) taotlenud isikute kontakt- ja taustandmed selleks, et moodustada uuringu eesmärgile vastav intervjueeritavate valim ning kutsuda isikuid intervjuus osalema. Intervjuus osalemine toimub isiku teadlikul nõusolekul ja vabatahtlikult.</li> <li>2. täidetud TVH protsessi dokumentide analüüs, et hinnata seoseid dokumentide vahel ja automatiseerimise ning tehisintellekti kasutamise võimalusi protsessi käigus.</li> </ol> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>Uuringus esineb eriliigiliste isikuandmete töötlemist, kuivõrd töövõime hindamise dokumentatsioon ja hindamisprotsess puudutavad terviseseisundit ja tegevuspiiranguid. Kuna tegemist on IKS § 6 lõike 5 alusel tehtava poliitikakujundamise uuringuga, kohaldub IKS § 6 lõikes 5<sup>1</sup> sätestatud erisus, mille kohaselt ei kohaldata sellisele uuringule IKS § 6 lõikes 4 sätestatud valdkondliku eetikakomitee kontrolli kohustust. Uuringu kooskõlastamiseks esitatakse taotlus Andmekaitse Inspeksioonile, kes kontrollib IKS § 6 tingimuste täitmist ja vajadusel konsulteerib eetikakomiteega.</p> <p>Isikuandmete töötlemine isikut tuvastaval kujul on piiratud üksnes nende tegevustega, mille puhul uuringu eesmärki ei ole võimalik saavutada anonüümsete andmetega või mille puhul anonüümsete andmete kasutamine muudaks eesmärgi saavutamise ebamõistlikult raskeks. Isikuandmeid töödeldakse minimaalses vajalikus mahu, tulemused avaldatakse üksnes üldistatud kujul ning uuringu käigus ei tehta andmesubjektide suhtes individuaalseid otsuseid ega muudeta nende õiguste ega kohustuste mahtu.</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### 4. Mis on isikuandmete töötlemise eesmärk?

*Kirjeldage uuringu eesmärgi ja püstitatud hüpoteese, mille saavutamiseks on vajalik isikuandmete töötlemine. Palume siin punktis selgitada kogu uuringut, mitte ainult taotluse esemeks olevat osa (näitaks ka nõusoleku alusel toimuvat uuringu osa). Kui osa uuringust toimub nõusoleku alusel, siis palume taotlusele lisada nõusoleku vorm või selle kavand ning küsimustik või selle kavand.*

Töövõime hindamine on pikaajalise tervisekahjustusega inimese töövõime vähenemise ja olemasoleva töövõime ulatuse tuvastamine, mille käigus võetakse arvesse inimese terviseseisundit, inimese enda hinnangut oma tegutsemisvõimele ning tervisepiirangutest tulenevaid tegutsemise ja osalemise piiranguid, nende prognoosi ja eeldatavat kestust.<sup>4</sup> 2016. aastal käivitus Eestis töövõimereform, mille eesmärk oli töövõimetuspensionäride ja töövõimetoetuse saajate arvu kasvu aeglustumine ning süsteemi rahalise jätkusuutlikkuse tagamine. Laiemas plaanis taotleti ühiskondlike hoiakute muutumist vähenenud töövõimega inimestesse ning nende paremat ligipääsu tööturule. Reformi nurgakiviks oli varasema töövõimetuse hindamise asendamine inimese säilinud töövõime ja tegutsemisvõime piirangute hindamisega. Reformi käigus viidi töövõime hindamine Sotsiaalkindlustusametist töötukassasse, kuna fookus nihkus säilinud töövõime toetamisele, mis on Töötukassa tegevusalas. Töövõime hindamine viidi uuele alusele ja selleks töötati välja ning võeti kasutusele uus metoodika.

Töövõime hindamise metoodika kasutuselevõttust on praeguseks möödunud rohkem kui 10 aastat. Selle aja jooksul on üles kerkinud mitmeid kitsaskohti metoodika rakendamisel. Näiteks on välja

<sup>4</sup> Töövõime hindamise metoodika. Sotsiaalministeerium. 31.03.2020 korrigeeritud versioon. [Töövõime toetamise süsteem](#) | Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

toodud, et taotlejatele on töövõime hindamine sageli keeruline ja emotsionaalselt koormav. Puudub selgus, kuivõrd arvestatakse hindamise otsuse tegemisel taotluses esitatud subjektiivseid kirjeldusi võrreldes tervise infosüsteemi andmetega, mis võib tekitada taotlejates ka ebakindlust. Töövõime hindamise otsustele on ette heidetud üldsõnalisust, juriidilist keelekasutust ja personaalsuse puudumist, mistõttu on taotlejal keeruline mõista, kuidas otsuseni jõuti või millistele teenustele ja toetustele ta selle alusel kvalifitseerub. Ametlikes otsustes ei kajastu ekspertarsti soovitus, kuigi neis võib olla olulist infot inimese tööelus osalemiseks ja edasiste teenuste planeerimiseks. Praktikast ilmneb taotlejate vähest omavastutust tervisekäitumises – soovitusi ei järgita ja tööelus jätkatakse viisil, mis võib tervises seisundit halvendada.<sup>5</sup>

Töövõime hindamine on oluline, paljusid inimesi puudutav sotsiaalkaitse ja tööturu meede. 2025. aastal taotles töövõime hindamist 44 176 inimest ja kokku oli aasta lõpu seisuga 91 421 inimest, kellel oli tuvastatud vähenenud töövõime. Vähenenud töövõime annab võimaluse saada töövõimetoetust, mille väljamaksed olid 2025. aastal kokku 493 miljonit eurot.<sup>6</sup>

Uuringu eesmärk on välja selgitada, kuidas kehtiv töövõime hindamise metoodika vastab erinevate osapoolte (taotleja, töötukassa, ekspertarstid) vajadustele ja kuidas seda oleks võimalik parandada. Arvestades tehnoloogia kiiret arengut tuleb kaaluda muuhulgas, kuidas saaks töövõime hindamise protsessi efektiivsemaks ja arusaadavamaks muutmiseks kasutada tehisintellekti (edaspidi TI). Praegu puudub süsteemne ülevaade sellest, millised töövõime hindamise protsessi osad on TI kasutuselevõtuks sobivaimad ja Eesti oludes rakendatavad. Uuringu käigus vaadatakse kriitiliselt üle töövõime hindamise protsess ja metoodika ning tehakse ettepanekuid selle parandamiseks, lihtsustamiseks ja tõhusamaks muutmiseks, arvestades automatiseerimise ja TI rakendamise võimalusi.

Uuringu metoodika koosneb järgmistest andmete kogumise ja analüüsimise etappidest:

1. **Dokumendianalüüs**, et kirjeldada praegust töövõime hindamise süsteemi ja kaardistada varasemalt leitud süsteemi probleemkohad. Dokumendianalüüsi raames analüüsitakse ka valimisse sattunud isikute **TVH dokumente** (TVH taotlusvorm, TVH eksperdiarvamus, TVH otsus, vaide olemasolul vaide otsus). Dokumendianalüüs annab ülevaate töövõime hindamise aluseks olevate andmete koosseisust ja iseloomust ning võimaluse analüüsida, kas, millises protsessi osas ja mis tingimustel saab töövõime hindamise protsessis kasutada tehisintellekti.
2. **Intervjuud sidusrühmade ekspertidega**, et kirjeldada praegust süsteemi, selle probleemkohti ja sobivaid lahendusi erinevate osapoolte vaatest, sh rakendusasuutuste (töötukassa töötajad, SKA esindaja), ekspertarstide, poliitikakujundajate (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumist ja Sotsiaalministeeriumist) ning sotsiaalpartnerite (Eesti Puuetega Inimeste Koda, Töötervishoiuarstide Selts).
3. **Intervjuud töövõime hindamist taotlenud inimestega** (sh nii inimesed, kellel ei tuvastatud töövõime vähenemist kui inimesed, kellel tuvastati osaline või puuduv töövõime), et kaardistada taotleja kasutajateekonda ja siduda probleemid konkreetsete etappidega taotlusprotsessis ning sõnastada parandused, mis lihtsustavad ja parendavad kasutajakogemust.
4. **Lahenduste väljatöötamine**, mõjuanalüüs ja tulemuste valideerimine.

Taotleme Andmekaitse Inspektsiooni kooskõlastust isiku nõusolekuta isikuandmete töötlemiseks, mis puudutab uuringu kahte osa:

<sup>5</sup> Töövõime toetamise süsteemi loomise ja juurutamise makromajandusliku mõju hindamine. Eesti Rakendusuuringute Keskus Centar. (2022). Lk 28

<sup>6</sup> Töötukassa, statistika ja uuringud, peamised statistilised näitajad, töövõime hindamise taotlused ja otsused.

[https://public.tableau.com/app/profile/eesti.tootukassa/viz/Koduleht\\_TVH/Taotlusedotsused](https://public.tableau.com/app/profile/eesti.tootukassa/viz/Koduleht_TVH/Taotlusedotsused)  
[https://public.tableau.com/app/profile/eesti.tootukassa/viz/Koduleht\\_TT/Mramisedkestus](https://public.tableau.com/app/profile/eesti.tootukassa/viz/Koduleht_TT/Mramisedkestus)

- 1. TVH-d taotlenud inimeste valimi moodustamine intervjuude läbiviimiseks, kontaktide päring Töötukassast ja intervjuukutsete saatmine.**
- 2. TVH-d taotlenud inimeste valimi koostamine dokumendianalüüsi jaoks ja dokumentide pseudonümiseerimine.**

Muid uuringu meetodeid ja allikaid, sh isikute nõusolekul andmete kogumist, kirjeldame taotluses üldiselt. Taotluse vormile on lisatud TVH taotlenud inimeste ja sidusrühmade ekspertide andmete kogumise instrumendid:

- uuringu infoleht lisas 2,
- nõusolekupõhiste intervjuude esialgsed kavad koos nõusoleku küsimustega
  - TVH taotlenud inimeste intervjuu kava lisas 3,
  - Töötukassa töötajate intervjuu kava lisas 4,
  - Ekspertarstide intervjuu kava lisas 5,
  - Poliitikakujundajate ja SKA esindaja intervjuu kava lisas 6,
  - EPIKoja esindaja intervjuu kava lisas 7,
  - Töötervishoiuarstide Seltsi esindaja intervjuukava lisas 8.

## **5. Selgitage, miks on isikut tuvastamist võimaldavate andmete töötlemine vältimatult vajalik uuringu eesmärgi saavutamiseks.**

Isiku otsest tuvastamist võimaldavate andmete töötlemine ilma isiku nõusolekuta toimub minimaalses võimalikus mahus ja on vajalik ainult uuringu ettevalmistavas etapis, sidusrühmade ekspertidele intervjuukutsete saatmiseks, töövõime hindamist taotlenud inimeste valimi moodustamiseks ja intervjuukutsete saatmiseks ning TVH dokumentide valimi moodustamiseks ja pseudonümiseerimiseks. Nendele etappidele järgnev analüüs toimub kas isiku nõusolekul (intervjuud) või isikuid otseselt mitte tuvastada võimaldaval pseudonümiseeritud kujul (TVH dokumendid).

### **1. Intervjuukutsete saatmine töövõime hindamist taotlenud inimestele.**

TVH-d taotlenud inimeste intervjuueerimine on vajalik, et hinnata taotlejate kogemusi taotluse täitmisel, eksperdiarvamuse ja otsuse mõistmisel ning neis esitatud soovitude kasutamisel. Ilma taotlejate kogemusest pole võimalik hinnata, millised protsessi osad toimivad praegusel kujul hästi, millised on koormavad või segadust tekitavad ja vajavad parandamist.

Intervjuudes osalejate leidmiseks on vaja kasutada töötukassa TVH-d taotlenud inimeste kontaktandmeid. Alternatiivsed värbamise meetodid nagu sotsiaalmeedia kaudu värbamine, lumepallimeetod või osalejate leidmine esindusorganisatsioonide kaudu pole võimalik, kuna TVH taotlemise protsessi on vaja analüüsida spetsiifilistelt kitsamate sihtrühmade vaates (nt inimesed, kelle TVH tulemusena ei tuvastatud töövõime vähenemist või inimesed, kes vaidlustasid TVH tulemust). Selliste spetsiifiliste kitsaste sihtrühmade leidmine alternatiivsete värbamise meetoditega, ei ole mõistliku kulu ja ajaga võimalik.

Isikustatud kontaktandmeid kasutatakse üksnes intervjuukutsete saatmiseks, et küsida inimese nõusolekut intervjuu andmiseks. Intervjuus osalemine ja selle salvestamine on vabatahtlik ning toimub ainult inimese teadlikul ja vabatahtlikul nõusolekul. Intervjuu alguses küsitakse kolm eraldi nõusolekut: nõusolek intervjuus osaleda, nõusolek intervjuu salvestamiseks ja selgesõnaline nõusolek intervjuus avaldatavate terviseandmete töötlemiseks uuringu eesmärgil. (vt taotluse lisa 3). Nõusoleku tagasivõtmise tingimusi

tutvustatakse uuringu infolehel (vt taotluse lisa 2) ja intervjuude alguses. Uuringuaruandes esitatakse tulemused üldistatult ning tsitaate kasutatakse selliselt, et intervjuueeritav ei oleks tuvastatav.

## **2. Täidetud TVH dokumentide analüüs.**

Uuringus analüüsitakse täidetud TVH dokumentide sisu ja seoseid. Dokumentide päringuks koostatakse taotlejate valim. Välja võetakse valimisse sattunud taotlejate TVH dokumendid: taotlus, eksperdihinnang, otsus, vaide olemasolul selle otsus.

TVH täidetud dokumentide analüüs on vajalik, et analüüsida taotluses esitatud info seoseid eksperdiarvamuse ja otsusega. Dokumentide analüüsimine on vajalik protsessi lihtsustamise, automatiseerimise ja TI rakendamise potentsiaali hindamiseks, et mõista milliseid taotluse ja hindamise osi saab kaaluda automatiseerimiseks või TI rakendamiseks. TVH täidetud dokumentide analüüsimise alternatiivina kaalutud metoodikana sünteetilised või statistiliselt agregeeritud andmed ei ole piisav alternatiiv tegelikele hindamise dokumentidele, kuna need ei suuda säilitada juhtumite sisulist ja tekstilist mitmekesisust ega võimalda hinnata konkreetsetel juhtumitel taotleja esitatud info, terviseandmete, ekspertarsti kaalutluste ja lõplike otsuste omavahelisi seoseid. Seetõttu on täidetud TVH dokumentide analüüs uuringu eesmärgi saavutamiseks mõõdapääsmatu.

Töötukassa pseudonümiseerib valimisse sattunud taotlejate TVH dokumendid, eemaldades kõik isikut otseselt tuvastada võimaldavad väljad. Juhtumitele antakse uuringusisene tehniline juhtumikood dokumentide omavaheliseks sidumiseks, tagasisidestavat koodivõtit ei looda. Centarile edastatakse pseudonümiseeritud andmed. Isikute kaudse tuvastamise võimaluse minimeerimiseks viib Centar enne analüüsi läbi jääkriski minimeerimise (vt punkt 10.2).

## **3. Intervjuud sidusrühmade ekspertidega.**

Sidusrühmade ekspertide – töötukassa töötajate, SKA esindaja, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ja Sotsiaalministeeriumi poliitikakujundajate, ekspertarstide, EPIKoja esindaja ning Töötervishoiuarstide Seltsi esindaja – intervjuueerimine on vajalik, et kirjeldada töövõime hindamise praegust süsteemi, selle kitsaskohti ja võimalikke lahendusi rakendaja, poliitikakujundaja ja töövõime hindamise ekspertarvamuse koostaja vaatest. Ilma nende osapoolte kogemuse ja erialateadmiseta ei ole võimalik hinnata, millised protsessi ja metoodika osad toimivad, kus esineb ebaühtlust ning kus on ruumi lihtsustamiseks, automatiseerimiseks või tehisintellekti rakendamiseks.

Sobivate ekspertide väljaselgitamiseks, valimisse valimiseks ja nendega kontakteerumiseks töödeldakse ekspertide ametialaseid isikuandmeid ilma andmesubjekti nõusolekuta. Töödeldavad andmed on isiku nimi, ametikoht ja tööalane e-posti aadress. Valimid koostavad uuringu tellija MKM ja töötukassa. Ekspertarstide, töötukassa töötajate, EPIKoja esindaja ja Töötervishoiuarstide Seltsi esindaja kontaktandmed saadakse töötukassalt ning poliitikakujundajate (sh SKA esindaja) kontaktandmed uuringu tellijalt Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt. Tegemist on tuvastatud füüsilise isiku ametialaste (sh võimalik, et avalikustatud) andmetega, mida käsitatakse isikuandmetena ja mida töödeldakse üksnes eksperdi valimisse arvamiseks ja intervjuukutse edastamiseks.

Ekspertide ametialaste kontaktandmete töötlemine ilma nõusolekuta on vältimatu, kuna vajalik erialateadmine on seotud konkreetsete rollide ja isikutega nimetatud asutustes ning nende poole on võimalik pöörduda üksnes ametialaste kontaktandmete kaudu.

Töödeldakse üksnes kontakteerumiseks ja valimi moodustamiseks minimaalselt vajalikke andmeid (nimi, amet, e-posti aadress); eksperdi eriliiki isikuandmeid ei töödelda.

Intervjuu läbiviimine, selle salvestamine ja kasutamine toimub üksnes eksperdi teadlikul ja vabatahtlikul nõusolekul. Nii intervjuus osalemise kui ka salvestamise nõusolekut küsitakse intervjuu alguses suuliselt (vt taotluse lisad 4-8). Ekspertintervjuudes töödeldakse üksnes ametialast, töövõime hindamise protsessi ja metoodikat puudutavat sisu. Uuringuaruandes esitatakse tulemused üldistatult.

## 6. Selgitage ülekaaluka huvi olemasolu.

Eesti Vabariigi põhiseaduse § 28 sätestab igäiõe õiguse tervisekaitsele ja riigi abile vanaduse, töövõimetuse, toitjakaotuse ja puuduse korral. Töövõime hindamise süsteem on osa selle põhiseadusliku kaitse tagamisest, kuna selle kaudu otsustatakse inimese juurdepääs töövõimetoetusele, töövõimega seotud teenustele ja teistele toetavatele meetmetele. Seetõttu on avalik huvi hinnata, kas töövõime hindamise metoodika ja korraldus toimivad eesmärgipäraselt, õiglaselt, läbipaistvalt ja tõhusalt.

Uuringu lähtekoht on, et töövõime hindamise süsteemis on ilmnunud mitu olulist kitsaskohta. Peamiste probleemidena on esile kerkinud taotlusvormi keerukus ja ebaselgus, otsuste ja eksperdiarvamuste vähene arusaadavus ning ekspertarstide hinnangute võimalik varieeruvus. Samuti on tähelepanu juhitud korduvhindamiste ja otsuste kehtivusaegade põhjendatusele, menetluse ressursimahukusele, visiidipõhiste hindamiste vähesele kasutamisele, võimalikule dubleerimisele teiste süsteemidega ning sellele, et hindamise käigus kogutud andmeid kasutatakse inimese edasisel toetamisel piiratud määral. Need probleemid puudutavad nii taotlejaid, ekspertarste ja töötukassat kui ka tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemi ning riiki tervikuna. Uuringu eesmärk on anda tõenduspõhine sisend töövõime hindamise süsteemi arendamiseks Eestis. Selleks analüüsitakse töövõime hindamise protsessi taotlejate, ekspertarstide, töötukassa töötajate ja poliitikakujundajate vaatest. Uuringus hinnatakse taotlusvormi, otsuste ja eksperdiarvamuste arusaadavust, hindamiskriteeriumide rakendamist, hinnangute kujunemist, otsuste kehtivusaegade ja korduvhindamiste põhjendatust ning töövõime hindamise andmete kasutamise võimalusi.

Uuringu tulemusena töötatakse välja ettepanekud, kuidas muuta süsteemi kasutajasõbralikumaks, metoodiliselt ühtlasemaks, halduslikult säästlikumaks ja paremini põhjendatuks. Ettepanekud annavad sisendi võimalike regulatiivsete, metoodiliste, korralduslike ja tehniliste muudatuste kavandamiseks. Ülekaalukas avalik huvi tuleneb ka sellest, et töövõime hindamise süsteem mõjutab otseselt suure hulga inimeste sotsiaalset kaitset, toimetulekut ja tööturule pääsu või seal püsimist. Kui süsteem on taotleja jaoks raskesti mõistetav, menetlus on ülemäära koormav või hinnangud ei ole piisavalt ühtlased ja läbipaistvad, võib see kahjustada inimeste õiguskindlust, usaldust avaliku võimu vastu ja toetuste sihipärast määramist. Samal ajal mõjutab ebaefektiivne või ebaühtlane süsteem ka avalike vahendite kasutamist, halduskoormust, vaiete hulka ning tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemi koostoimet. Uuringu eesmärk on neid mõjusid paremini mõista ja teha ettepanekuid, mis parandavad nii süsteemi õiguspärasust kui ka toimivust.

Lisaks toetab uuring järgmiste avalike ülesannete täitmist

- Töötukassa ülesanne hinnata ja arendada töövõime hindamise süsteemi vastavalt töövõimetoetuse seadusele;
- Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi pädevus riigi infosüsteemide ja avalike e-teenuste arendamise koordineerimisel (Vabariigi Valitsuse seaduse § 63 ja Majandus- ja

Kommunikatsiooniministeeriumi põhimäärus § 11 ja § 12);

- Tehisintellekti tegevuskava 2024-2026, Andmete ja tehisintellekti valge raamat 2024-2030 ja Digiühiskonna arengukava 2035 seavad riigi e-teenuste digitaliseerimise eesmärgid.

## **7. Selgitage, kuidas tagate, et isikuandmete töötlemine ei kahjusta ülemääraselt andmesubjekti õigusi ega muuda tema kohustuste mahtu.**

*Vajadusel loetleda täiendavaid kaitsemeetmeid privaatsuse riive vähendamiseks.*

Uuringus lähtutakse minimaalsuse, eesmärgipärasuse ja turvalise töötlemise põhimõtetest. Isikuandmeid töödeldakse ainult sellises ulatuses, mis on vajalik uurimisülesande täitmiseks. Isiku otsest tuvastamist võimaldavaid andmeid kasutatakse üksnes uuringu ettevalmistavas ja andmekogumise etapis: töövõime hindamist taotlenud inimeste ja sidusrühmade ekspertide valimi moodustamiseks, intervjuukutsete saatmiseks ning dokumendianalüüsis kasutatavate TVH dokumentide valimi koostamiseks ja dokumentide pseudonümiseerimiseks. Intervjuud toimuvad isiku nõusolekul.

Uuringu tulemusena ei tehta andmesubjektide suhtes individuaalseid otsuseid, ei hinnata inimeste töövõimet, ei muudeta inimese õigusi ega kohustusi. Analüüsi tulemused esitatakse agregeeritud kujul, välistades võimaluse tuvastada üksikuid isikuid.

Andmesubjektide õiguste ja eraelu kaitseks rakendatakse järgmisi kaitsemeetmeid.

### **Intervjuud**

1. Vabatahtlik ja teadlik osalemine intervjuudes:

Intervjuudes osalemine on vabatahtlik ja toimub ainult isiku teadlikul nõusolekul (taotlusele on lisatud uuringus osaleja infoleht, vt taotluse lisa 2; nõusoleku küsimine toimub intervjuukutsetes ja intervjuude alguses, vt taotlusele lisatud intervjuude kavad lisades 3-8). Intervjuukutsetes selgitatakse, kust inimese kontaktandmed pärinevad, mis on uuringu eesmärk, kuidas andmeid kasutatakse ning osalemise vabatahtlikkust. Kui inimene ei soovi intervjuud anda, siis temaga rohkem ei kontakteeruta. Kui inimene vastab intervjuukutse e-kirjale, et ta on intervjuuga nõus, siis seda käsitleme inimese kirjaliku nõusolekuna intervjuus osalemiseks. Intervjuu alguses küsime uuesti üle, kas ta on intervjuuga nõus ja kui inimene vastab, et ta on nõus, siis teeb intervjuueerija sellekohase kirjaliku märke, mis dokumenteeritakse nõusoleku tõendamise eesmärgil.

2. Intervjuueeritavate TVH taotlenud inimeste vabatahtlik, teadlik ja selgesõnaline nõusolek terviseandmete töötlemiseks:

Kuna TVH taotlenud inimesed võivad intervjuu käigus rääkida ka enda tervisest, siis intervjuu alguses küsitakse nõusolekut intervjuus avaldatavate terviseandmete töötlemiseks uuringu eesmärgil. Nõusoleku andmine salvestatakse.

3. Õigus loobuda intervjuust:

Intervjuu alguses tutvustatakse inimestele uuringu sisu, intervjuu korraldust, andmete töötlemise tingimusi ja vabatahtlikkust. Töövõime hindamist taotlenud inimesel on võimalus loobuda intervjuust kuni intervjuu kontaktide ja intervjuude pseudonümiseerimiseks kasutatud koodivõtme kustutamiseni. Pärast seda ei ole konkreetset intervjuumaterjali enam võimalik intervjuueeritavaga usaldusväärselt seostada ning seda ei saa uuringuandmetest eraldi eemaldada. Sidusrühmade ekspertide intervjuusid ei pseudonüümita ja seega on neil võimalus loobuda intervjuust kuni raporti kirjutamise alguseni, pärast seda ei ole konkreetset intervjuumaterjali enam võimalik intervjuueeritavaga usaldusväärselt seostada ning seda ei saa uuringuandmetest eraldi eemaldada.

4. Salvestamiseks nõusolek:

Intervjuu salvestatakse ainult juhul, kui inimene annab selleks nõusoleku. Salvestamise nõusolekut küsitakse intervjuu alguses (vt lisad 3-8). Kui inimene salvestamiseks nõusolekut ei anna, intervjuud ei toimu. Kui inimene annab salvestamiseks nõusoleku, teeb intervjuerija sellekohase kirjaliku märke, mis dokumenteeritakse nõusoleku tõendamise eesmärgil. TVH taotlenud inimeste intervjuude salvestisi hoitakse pseudokoodiga krüpteeritult ja neile on ligipääs ainult uurimisrühma liikmetel. Sidusrühmade ekspertide intervjuude salvesti ei hoita krüpteeritult, kuna intervjuud sisaldavad ainult ametialaseid seisukohti ja arvamusi. Sidusrühmade ekspertide intervjuude salvestistele on ligipääs ainult uurimisrühma liikmetel.

5. Intervjuuandmete pseudonüümiseerimine:

TVH taotlenud inimeste intervjuudele antakse pseudonüümsed koodid, koodivõti (mis seob inimese kontaktid ja nime salvestisega) on uuringujuhil ja koodivõtit hoitakse salvestiste kaustast eraldi. Koodivõti kustutatakse pärast intervjuerimise perioodi. Intervjuerija salvestab intervjuu pseudokoodiga ja helisalvestisi hoitakse pseudonüümse koodiga tähistatult krüpteeritud kaustas. Analüüsis kasutatakse pseudokoodiga intervjuumaterjale.

6. Tulemuste esitamine üldistatult:

Uuringuaruandes ei avaldata intervjueritavate nimesid ega muid isikut tuvastada võimaldavaid andmeid. Analüüsi väljundiks on üldistus. Uuringuraportis võidakse kasutada vajadusel tsitaate illustreerival eesmärgil, kuid selliselt, et üksik töövõimehindamise taotleja pole otseselt ega kaudselt tuvastatav.

7. Ligipääsu piiramine:

Uuringuandmetele pääsevad ligi ainult need uurimisrühma liikmed, kellel on vaja ligipääsu uuringuülesannete täitmiseks. Andmeid ei jagata kõrvaliste isikutega.

8. Andmete kustutamine:

TVH taotlenud inimeste kontaktandmed ja koodivõti kustutatakse pärast intervjuude läbiviimise perioodi lõppu. Sidusrühmade ekspertide kontaktandmed kustutatakse uuringu lõppedes, sest võib olla vajalik nende poole uuesti pöördumine täpsustusteks. Intervjuude salvestised kustutatakse pärast lõpparuande valmimist. Uuringus kasutatakse automaatselt genereeritud Teamsi transkriptsioone ning kõiki transkriptsioone ei kontrollita käsitsi üle. Kuna Teamsi transkriptsioonide kvaliteet pole ideaalne ja mõned kohad võivad olla segased, võib olla vajalik helisalvestise ülekuulamine uuringu käigus. Seetõttu on helisalvestiste ajutine säilitamine kuni uuringu sisulise analüüsi ja aruande koostamise lõpuni vajalik uuringuandmete täpsuse, usaldusväärsuse ja kontrollitavuse tagamiseks. Helisalvestised kustutatakse viivitamata pärast seda, kui uuringu analüüs ja aruande koostamine on lõppenud ning helisalvestiste kasutamise vajadus on ära langenud, kuid mitte hiljem kui 31.01.2027.

## **Uuringus osalejate eetilise kaitse ja riski-kasu hinnang**

Uuringus arvestatakse, et tööväime hindamist taotlenud inimesed võivad oma tervises seisundi, tegevuspiirangute, vähenenud tööväime, varasema menetluskogemuse või sotsiaalmajandusliku olukorra tõttu olla haavatavamais positsioonis. Seetõttu on uuringu läbiviimisel keskne põhimõte osaleja autonoomia, väärikuse ja heaolu kaitse.

Uuringu eeldatav ühiskondlik kasu kaalub üles osalejatele kaasneva minimaalse riski. Uuring ei hõlma sekkumist inimese tervisesse, ravi, tööväime hindamise otsustesse ega õiguste või kohustuste muutmist. Osaleja võimalik koormus piirdub vabatahtliku intervjuus osalemisega ning tundlike teemade käsitlemisel on tagatud õigus küsimustele mitte vastata, teha paus, intervjuu lõpetada ja nõusolek tagasi võtta.

Osalemisest keeldumine, intervjuu katkestamine või nõusoleku tagasivõtmine ei mõjuta inimese tööväime hindamise otsust, tööväimetoetust, töötukassa teenuseid, tulevase menetlusi ega muid õigusi või hüvesid. Seda selgitatakse osalejale uuringukutses, infolehel ja intervjuu alguses.

Uuringu võimalik risk osalejale on eelkõige vähene emotsionaalne ebamugavus, kuna intervjuus võidakse käsitleda töövõime hindamise kogemust, tervisepiirangutega seotud asjaolusid ja varasemat kokkupuudet menetlusega. Intervjueerijad väldivad survet tundlike asjaolude avaldamiseks. Kui intervjuu käigus ilmneb, et mõni teema põhjustab osalejale ebamugavust või ärevust, pakub intervjueerija pausi, küsimuse vahele jätmist või intervjuu lõpetamist.

Uuringu läbiviijad ei osale töövõime hindamise otsuste tegemises, toetuste määramises ega töötukassa teenuste osutamises. Uuringu käigus kogutud intervjuuandmeid ei edastata töötukassale ega kasutata ühegi konkreetse inimese menetluse hindamiseks, muutmiseks või kontrollimiseks.

Uuringus osalejale antav teave esitatakse selges ja arusaadavas keeles. Intervjueerija kontrollib enne intervjuu alustamist, kas osaleja on aru saanud uuringu eesmärgist, osalemise vabatahtlikkusest, salvestamisest, isikuandmete töötlemisest ja õigusest nõusolek tagasi võtta. Vajadusel selgitab intervjueerija infot täiendavalt ning annab inimesele võimaluse küsida küsimusi enne nõusoleku andmist.

Uuringuaruandes esitatakse tulemused üldistatult. Tsitaatide kasutamisel hinnatakse iga tsitaadi puhul eraldi kaudse tuvastamise riski. Vajadusel eemaldatakse või üldistatakse tsitaadist detailid, mis võiksid võimaldada inimest tuvastada või teda häbimärgistada.

### **TVH hindamise dokumendid**

1. Uuringus ei kasutata TI-d andmesubjektide kohta otsuste tegemiseks, vaid hinnatakse, kas ja millistes töövõime hindamise protsessi osades võiks TI või automatiseerimine tulevikus tuge pakkuda ning millised riskid, piirangud ja eeldused sellega kaasnevad.
2. TI-väljundite sisuline erinevus uurimisrühma tehtavast analüüsist, ekspertarstide tööloogikast või olemasolevast töövõime hindamise praktikast ei ole selles uuringus iseenesest andmesubjekti suhtes tehtava otsuse risk. Uuringus ei kasutata TI-väljundeid andmesubjektide töövõime, õiguste, kohustuste, teenuste vajaduse ega muu individuaalse seisundi hindamiseks ning nende põhjal ei tehta andmesubjektide suhtes otsuseid, hinnanguid, profile ega riskiskoore.
3. TI võimaliku ekslikkuse, kallutatuse ja piirangute tuvastamine on üks uuringu sisulisi eesmärke. Uuringus analüüsitakse, millistes töövõime hindamise protsessi osades võiks TI või automatiseerimine tulevikus anda sisulist tuge, näiteks terviseandmete töötlemisel, terviseandmete seostamisel taotluse andmetega, vabatekstiväljade analüüsil, töövõime langusele viitavate muustrite või märksõnade tuvastamisel, otsustustoe pakkumisel või otsuste sõnastamise toetamisel. Samuti hinnatakse, millistes osades TI-väljundid erinevad uurimisrühma tehtavast analüüsist või ekspertarstide tööloogikast ning milliseid õiguslikke, tehnilisi, eetilisi ja korralduslikke eeldusi oleks vaja, et TI kasutamine töövõime hindamise protsessis oleks võimalik, turvaline ja usaldusväärne.
4. Neid erinevusi ei käsitata automaatselt veana, vaid uurimistulemusena, mille põhjal saab hinnata TI kasutamise võimalusi, piiranguid ja riske töövõime hindamise protsessi kontekstis. Risk uuringu usaldusväärsusele tekiks eelkõige siis, kui TI-väljundeid tõlgendatakse ilma piisava uurijapoolse kontekstita või kasutatakse üksikisikuid puudutavate järelduste tegemiseks. Seda uuringus ei tehta. TI-väljundeid kasutatakse ainult uurimisrühma kontrollitud võrdlus- ja analüüsiülesandes ning ühtegi uuringu järeldust ei tehta üksnes TI-väljundi põhjal.
5. TI kasutamise peamiste riskidena käsitleme ebatäpseid või kontekstist väljas väljundeid, terviseandmete või tegevuspiirangutega seotud kallutatust, üksikjuhtumite kaudset äratuntavust, stigmatiseerivaid või lihtsustavaid tõlgendusi ning liigset tuginemist TI-väljundile. Nende riskide maandamiseks kasutatakse TI-d üksnes pseudonümiseeritud ja jääkriski minimeerimise läbinud andmetel (vt 10.2), TI-väljundeid kontrollib uurimisrühm, ühtegi järeldust ei tehta üksnes TI-väljundi põhjal, tulemusi ei kasutata üksikisikute hindamiseks ning aruandes esitatakse järeldused üldistatult.
6. Dokumente hoitakse krüpteeritud kaustas ja neile on ligipääs ainult uurimisrühma

liikmetel.

7. Andmete kustutamine:

Töötukassalt saadud pseudonümiseeritud materjalid kustutatakse kohe, kui Centaris on läbi viidud jääkriski minimeerimine. Analüüsis kasutatakse jääkriski minimeerise läbinud andmeid, mis kustutatakse uuringu lõppedes.

Meetmete tulemusena on isikuandmete töötlemine piiratud, eesmärgipärane ja proportsionaalne. Uuring ei kahjusta ülemääraselt andmesubjektide õigusi ega eraelu puutumatust ega muuda ühegi andmesubjekti õiguste või kohustuste mahtu. Uuringu tulemus aitab kujundada poliitikasoovitusi, mis võib mõjutada töövõime hindamise taotlejaid ja taotlemist kaaluvaid inimesi kaudselt uue poliitika näol tulevikus.

**8. Kuidas toimub andmete edastamine isikuandmete allikalt teadusuuringu läbiviijani?**

*Sealhulgas palume välja tuua milliseid töötlussüsteeme ja/või keskkondi (sh pilveteenus) isikuandmete (sh pseudonüümitud) töötlemiseks kasutatakse ning millises riigis<sup>7</sup> asuvad töötlussüsteemide/pilveteenuse pakkuja serverid.*

Uuringus liiguvad andmed (pseudonümiseeritud TVH dokumendid, intervjuueeritavate kontaktid) töötukassalt Centarile. TVH taotlenud inimeste kontaktide ja pseudonümiseeritud TVH dokumentide edastamine toimub krüpteerituna uuringu vastutava isiku isikukoodiga. Andmed võtab vastu Centari kontaktisik. Andmeid saavad töödelda üksnes Centari uurimisrühma liikmed, kellel on uuringuülesannete täitmiseks vajalik ligipääs krüpteeritud andmetele.

Andmete edastamiseks ja säilitamiseks kasutatakse Centari Microsoft 365 keskkonda, sh Outlooki ja OneDrive'i, mille ligipääs on piiratud uurimisrühma liikmetega. Microsoft 365 teenus on seadistatud kasutama Euroopa Liidu andmeresidentsust. Andmeid ei edastata kolmandatele isikutele ega kasutata väljaspool uuringu eesmärki.

Intervjuud salvestatakse vastavalt kokkulepitud intervjuueerimise viisile: kui intervjuu toimub veebikeskkonnas, siis kasutatakse selleks MS Teams platvormi, kui intervjuu toimub telefoni teel või näost-näku, siis salvestatakse intervjuu diktofoniga (Olympus Digital Voice Recorder DS-40). Diktofonist tõstetakse intervjuu salvestis uuringu jagatud OneDrive kausta. Diktofonilt kustutatakse salvestis kohe pärast seda. MS Teams platvormi kaudu tehtud intervjuude salvestised ja transkriptsioonid salvestuvad Centari Microsoft 365 keskkonnas OneDrive'i, kust nad tõstetakse Centari määratud krüpteeritud OneDrive'i asukohta ja seejärel kustutakse krüpteerimata salvestis Teamsi kaustast.

Pseudonümiseeritud ja jääkriski minimeerimise läbinud andmete tekstianalüüsiks kasutatakse organisatsiooni lepingulist ärikliendi lahendusega tehisintellekti (GPT-5.\* või uuem Azure platvormil). Uuringuandmeid ei sisestata avalikult kättesaadavatesse, tasuta ega isiklikuks kasutuseks mõeldud TI-teenustesse. Kasutatakse üksnes organisatsiooni lepingulist ärikliendi TI-lahendust, mille tingimused näevad ette, et sisestatud andmeid ei kasutata alusmodelite treenimiseks ega teenuse üldiseks arendamiseks, andmete töötlemine ja salvestamine toimub Euroopa Liidu või Euroopa Majanduspiirkonna piires ning teenusepakkuja rakendab asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke turvameetmeid.

Microsoft 365, Teams, OneDrive ja Azure teenuseid kasutatakse tehnilise pilveteenuse ja töötluskeskkonnana Centari lepingulise teenuse raames. Microsoft tegutseb selles ulatuses Centari

<sup>7</sup> Isikuandmete edastamine on lubatud üksnes sellisesse riiki, millel on piisav andmekaitse tase (Euroopa Liidu liikmesriigid; Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigid; riigid, mille isikuandmete kaitse tase on Euroopa Komisjoni poolt hinnatud piisavaks). Kui kasutatava keskkonna server ei asu piisava andmekaitsetasemega riigis, saab isikuandmete edastamine toimuda isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklite 44-50 alusel. Täiendav teave: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/isikuandmete-edastamine-valisriiki>. Kui kasutatava keskkonna server asub riigis, mis ei ole piisava andmekaitse tasemega, tuleb täita ka taotluse punkt 12. Edastamine tähendab ka isikuandmete hoidmist serveris.

pilveteenuse pakkujana ega kasuta uuringuandmeid oma eesmärkidel, sh alusmodelite treenimiseks ega teenuse üldiseks arendamiseks.

## 9. Loetlege isikute kategooriad, kelle andmeid töödeldakse ning valimi suurus.

*Inimeste rühmad, keda uurida kavatakse ning kui palju neid on.*

### 1. TVH taotlenud inimeste intervjuerimise kontaktid

Töövõime hindamist taotleb aastas ca 47 000 inimest. Intervjueeritakse inimesi, kelle TVH otsus on tehtud vahemikus 01.12.2025-30.04.2026. Seega intervjueeritavate kontaktide valimi tegemiseks töödeldakse töötukassas ca 19 600 TVH taotlenud inimese andmeid. Märtsis 2026 on töövõime hindamise otsused töövõime ulatuse järgi jagunenud järgmiselt: töövõime pole vähenenud 21%, 50% osaline töövõime ja 27% puuduv töövõime (ülejäänud taotlused on menetlemata jäetud).

Intervjueeritavate valim on 15 inimest, sh 5, kellel ei tuvastatud töövõime vähenemist ja 10, kellel tuvastati osaline või puuduv töövõime. Arvestades osalise ja puuduva töövõime tuvastamise jaotust hindamisel võiks kujuneda vähenenud töövõimega inimeste jaotuseks 10 intervjueeritava seas 7 osalise töövõimega inimest ja 3 puuduva töövõimega inimest.

Kontaktide arv, mis tuleb intervjuerimiseks taotleda peab olema suurem, kui kavandatud intervjuude arv, kuna kõik inimesed ei ole nõus intervjuud andma ja osa kontakte ei ole toimivad, kuna inimeste kontaktid võivad aja jooksul muutuda. Seetõttu taotleme 15 intervjuu läbiviimiseks 5 korda suurema arvu kontakte ehk 75 inimese andmed. TVH taotlenud inimeste kontaktandmete valim on järgmine:

33 kontakti, kellel on TVH otsuse tulemuseks osaline töövõime,  
17 kontakti, kellel on TVH otsuse tulemuseks puuduv töövõime ja  
25 kontakti, kellel on TVH otsuse tulemuseks töövõime ei ole vähenenud.

75 kontakti moodustavad tehnilise varuvalimi, mitte lõpliku intervjuuvalimi. Tehnilisse varuvalimisse kuulumine ei tähenda, et isik kaasatakse uuringusse või et tema poole tingimata pöördutakse. Kontaktide reservi kasutatakse üksnes planeeritud intervjuude arvu ja valimi mitmekesisuse saavutamiseks. Kui intervjuuvalim on täitunud või on selgunud, et täiendavaid kontakte ei ole enam vaja, kasutamata kontaktandmeid rohkem ei töödelda ning need kustutatakse esimesel võimalusel, kuid hiljemalt intervjuude läbiviimise perioodi lõppemisel.

Arvestades TVH taotlemise erisusi, on vaja intervjuudega katta erinevate taustatunnustega inimeste kogemused. Seega võetakse eraldi valimid järgmistest gruppidest: inimesed, kes on esitanud TVH taotluse iseseisvalt ja need, kes on esitanud taotluse töövõime hindamise spetsialisti abiga, inimesed, kes on esitanud vaide TVH otsuse kohta ja kes ei ole esitanud vaideid. Sellest lähtuvalt on täpne TVH taotlenud kontaktide valim järgmine:

| Hindamise tulemus         | Taotluse esitamise viis               | Vaide olemasolu       | Kontaktide arv | KOKKU |
|---------------------------|---------------------------------------|-----------------------|----------------|-------|
| Töövõime ei ole vähenenud | Töövõime hindamise spetsialisti abiga | On esitanud vaide     | 2              | 25    |
|                           |                                       | Ei ole esitanud vaide | 10             |       |
|                           | Iseseisvalt                           | On esitanud vaide     | 2              |       |
|                           |                                       | Ei ole esitanud vaide | 11             |       |
| Osaline                   | Töövõime hindamise spetsialisti abiga | On esitanud vaide     | 2              | 33    |
|                           |                                       | Ei ole esitanud vaide | 14             |       |

|                             |                                       |                       |    |           |
|-----------------------------|---------------------------------------|-----------------------|----|-----------|
|                             | Iseseisvalt                           | On esitanud vaide     | 2  |           |
|                             |                                       | Ei ole esitanud vaide | 15 |           |
| Puuduv                      | Töövõime hindamise spetsialisti abiga |                       | 9  | 17        |
|                             | Iseseisvalt                           |                       | 8  |           |
| <b>KOKKU kontaktide arv</b> |                                       |                       |    | <b>75</b> |

## 2. Sidusrühmade ekspertide kontaktid intervjuukutsete saatmiseks

- Poliitikakujundajad – Centarile edastatakse 3-5 kontakti, täpse kontaktide valiku teeb uuringu tellija ehk Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium;
- Töötukassa töötajad – Centarile edastatakse 4-8 töötaja kontakti, täpse kontaktide valiku teeb töötukassa;
- Ekspertarstid – Centarile edastatakse 5-10 kontakti töötukassa lepinguliste ekspertarstide seast, täpse kontaktide valiku teeb töötukassa;
- EPIKoja esindaja – Centarile edastatakse 1 kontakt, kelle valiku teeb töötukassa;
- Töötervishoiuarstide Seltsi esindaja – Centarile edastatakse 1 kontakt, kelle valiku teeb töötukassa.

## 3. Täidetud TVH dokumentide analüüs

Täidetud TVH dokumentide valim moodustatakse perioodi 01.01.2023-31.12.2025 esitatud TVH taotlustest. Kokku esitati sel perioodil 138 177 taotlust. Valimi suuruseks kavandame 0,8% taotlustest ehk 1150 juhtumit. Eraldi valimid võtame esmaste TVH taotluste ja korduvate taotluste kohta. Seega jagame valimi kaheks: 50% moodustavad esmased taotlused, 50% korduvad taotlused. Mõlemas grupis võetakse eraldi valimid ka juhtumite kohta, kus taotleja on esitanud vaide TVH otsuse kohta ja kus ei ole esitatud vaidet. 2024. aasta andmetel moodustasid vaidega juhtumid ca 7% kõikidest taotlustest.

Seega juhtumite valim on järgmine:

| Esmane/korduv taotlus                       | Vaide olemasolu            | Juhtumite arv | Kokku       |
|---------------------------------------------|----------------------------|---------------|-------------|
| Esmane taotlus ja sellega seotud dokumendid | Taotleja on esitanud vaide | 40            | <b>575</b>  |
|                                             | Ilma vaideta               | 535           |             |
| Korduv taotlus ja sellega seotud dokumendid | Taotleja on esitanud vaide | 40            | <b>575</b>  |
|                                             | Ilma vaideta               | 535           |             |
| <b>Kokku juhtumite arv</b>                  |                            |               | <b>1150</b> |

Esmase ja korduva taotluse eristamine ei eelda, et töötukassa andmekogus oleks eraldi andmeväli „taotluse korduvus“. Tegemist on valimi moodustamiseks tuletatud tunnusega, mille töötukassa moodustab olemasolevate registriandmete põhjal, kontrollides, kas sama isik on andmekogus varem töövõime hindamise taotluse esitanud. Centarile ei edastata varasemate taotluste detailset ajalugu, vaid üksnes valimi moodustamiseks vajalik eristus, kas valimisse kuuluv juhtum on esmane või korduv.

### 9.1. Tooge välja periood, mille kohta isikuandmete päring tehakse.

1. **TVH taotlenud inimeste intervjuuerimise kontaktid:** inimesed, kelle TVH otsus on tehtud vahemikus 01.12.2025-30.04.2026.
2. **Täidetud TVH dokumentide analüüs:** perioodi 01.01.2023-31.12.2025 esitatud TVH taotlused ja nendega seotud dokumendid.

## 9.2. Loetlege töödeldavate isikuandmete koosseis.

Tuua detailsealt välja, milliseid isikuandmeid töödeldakse (nt ees- ja perenimi, isikukood, e-posti aadress jne) ning põhjendus, miks just neid andmeid on uuringu eesmärgi täitmiseks vaja. Vajadusel esitada taotluse lisana (nt tabelina).

**TVH taotlenud inimese kontakteerumiseks ja valimi variatiivsuse tagamiseks ning täitumiseks vajalikud andmed, mida töödeldakse enne isikute nõusoleku küsimist:**

| Andmeühik                                                                             | Põhjendus                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| Ees- ja perenimi                                                                      | Kontakteerumiseks            |
| E-posti aadress                                                                       | Kontakteerumiseks            |
| Telefoninumber                                                                        | Kontakteerumiseks            |
| Töövõime hindamise tulemus (osaline töövõime/puuduv töövõime/töövõime pole vähenenud) | Valimi täituvuse jälgimiseks |
| Taotluse täitmise viis (iseseisvalt/töötukassa töötaja abiga)                         | Valimi täituvuse jälgimiseks |
| Vaide olemasolu (jah/ei)                                                              | Valimi täituvuse jälgimiseks |

### Sidusrühmade ekspertidega kontakteerumiseks töödeldavad andmed:

| Andmeühik                | Põhjendus                                                                      |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| Ees- ja perenimi         | Eksperti väljaselgitamiseks ja temaga kontakteerumiseks                        |
| Ametikoht / roll         | Sobiva valdkonna ja rolli eksperti valimisse valimiseks ning kontakteerumiseks |
| Tööalane e-posti aadress | Kontakteerumiseks ja intervjuukutse saatmiseks                                 |

### Täidetud TVH dokumentide analüüsiks vajalikud andmed:

| Dokument                               | Põhjendus                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| TVH taotlusvorm                        | Taotleja esitatud info, valikvastuste ja vabatekstiväljade analüüsiks. Vajalik, et hinnata taotlusvormi arusaadavust, koormust, dubleerimist, vabatekstiväljade lisandväärtust ja lihtsustamise võimalusi. |
| TVH eksperdiarvamus                    | Ekspertarsti hinnangu, kaalutluste ja metoodika rakendamise analüüsiks. Vajalik, et hinnata, millist infot ekspertarst kasutab, kuidas kujuneb hinnang ning kus võib esineda varieeruvust või ebaühtlust.  |
| TVH otsus                              | Otsuse vormi, sisu, põhjenduste ja arusaadavuse analüüsiks. Vajalik, et hinnata, kas otsus selgitab inimesele piisavalt töövõime hinnangu kujunemist, kehtivusaega ja tagajärgi.                           |
| Vaide olemasolu (jah/ei) ja vaideotsus | Vaidlustamise põhjuste ja otsuse mõistetavuse probleemide analüüsiks. Vajalik, et mõista, millised otsuse või hindamisprotsessi aspektid tekitavad taotlejates vaidlusi või arusaamatust                   |
| Juhtumi üldine seos dokumentide vahel  | Sama juhtumi taotluse, eksperdiarvamuse, otsuse ja vaideotsuse omavaheliseks analüüsiks. Vajalik, et hinnata kasutajateekonda tervikuna ning seost taotluse, eksperdiarvamuse ja otsuse vahel.             |

TVH ekspertiisi hinnangu vorm on leitav Töövõime metoodika lisas 4<sup>8</sup>. Töövõime hindamise taotlusvorm on leitav töötukassa veebilehelt töövõime ja hindamise alt<sup>9</sup>.

## 9.3. Loetlege isikuandmete allikad.

Nimetage konkreetsed isikuandmete allikad (nt registrid, küsitluslehed jne), kust isikuandmeid saadakse.

<sup>8</sup> [https://www.tootukassa.ee/web/sites/default/files/2022-01/tvh\\_metoodika\\_31.03.2020.pdf](https://www.tootukassa.ee/web/sites/default/files/2022-01/tvh_metoodika_31.03.2020.pdf)

<sup>9</sup> <https://www.tootukassa.ee/et/teenused/toovoime-hindamine>

1. Töövõime hindamist taotlenud inimeste kontaktid valimi alusel - töötukassa andmekogu;
2. Töövõime hindamist taotlenud inimeste intervjuud (taotlusele on lisatud esialgne intervjuukava, vt taotluse lisa 3);
3. TVH protsessi täidetud dokumendid valimi alusel – töötukassa andmekogu.
4. Sidusrühmade ekspertide (ekspertarstide, töötukassa töötajate, EPIKoja esindaja, Töötervishoiuarstide Seltsi esindaja) kontaktandmed - töötukassa;
5. Poliitikakujundajate kontaktandmed – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (uuringu tellija);
6. Sidusrühmade ekspertide intervjuud (taotlusele on lisatud esialgsed intervjuukavad, vt taotluse lisad 4, 5, 6, 7 ja 8).

**9.4. Kas andmeandjatega (andmekogu vastutava töötlejaga) on konsulteeritud ning nad on valmis väljastama uuringu eesmärgi saavutamiseks vajalikud andmed?**

Jah, töötukassaga on konsulteeritud andmete koosseisu ja andmete liikumise skeemi sobivuse kokku leppimiseks ning töötukassa on valmis uuringu eesmärgi saavutamiseks vajalikke andmeid väljastama.

**10. Kas kogutud andmed pseudonümiseeritakse või anonümiseeritakse? Mis etapis seda tehakse? Kes viib läbi pseudonümiseerimise või anonümiseerimise (vastutav töötleja, volitatud töötleja, andmeandja vms)?**

**Kui andmeid ei pseudonümiseerita, siis selgitada, miks seda ei tehta.**

**1. Intervjueerimiseks** valimisse sattunud töövõime hindamist taotlenud isikute andmed.

Intervjuudes osalejatele antakse uuringusisene pseudokood. Intervjuu salvestis, intervjuu käigus tehtud märkmed ja muud intervjuumaterjalid tähistatakse pseudokoodiga, mitte intervjueeritava nime või kontaktandmetega. Pseudonümimise viib läbi uuringu läbiviija Centar.

**2. Sidusrühmade ekspertide** intervjuusid ei anonümiseerita ega pseudonümiseerita. Kuna sidusrühmade seisukohad ja arvamused kogutakse nende ametialase või esindaja rollis olukorra kirjeldamiseks, siis sellisena kasutatakse ka kogutud andmeid.

**3. Täidetud TVH dokumendid**

Täidetud TVH dokumendid pseudonümiseeritakse volitatud töötlejate poolt enne sisulist analüüsi. Pseudonümiseerimise teeb töötukassa, seejärel viib Centar läbi jääkriski minimeerimise. Pseudonümiseeritud TVH dokumentide sidumiseks algsete dokumentidega tagasisidestavat koodivõtit ei looda ega säilitata. Pseudonümiseerimist selgitatakse lähemalt punktis 10.2.

**10.1. Loetlege pseudonümiseeritud andmete koosseis.**

Pseudonümiseeritud kujul töödeldakse uuringus TVH taotlenud isikute intervjuuandmeid järgmises koosseisus:

- uuringusisene intervjueeritava kood;
- intervjuu helisalvestis, kui intervjueeritav on salvestamiseks nõusoleku andnud;
- intervjuu transkriptsioon, kokkuvõtte või uurimismärkmed;

- intervjuu läbiviimisega seotud tehnilised andmed, näiteks intervjuu toimumise viis ja aeg;
- valimi täituvuse ja analüüsi seisukohalt vajalikud taustatunnused: töövõime hindamise tulemus, taotluse täitmise viis, vaide olemasolu .

Pseudonümiseeritud kujul töödeldakse uuringus TVH taotlenud isikute täidetud dokumente järgmises koosseisus:

- TVH taotlusvorm
- TVH eksperdiarvamus
- TVH otsus
- Olemasolul TVH vaide otsus.

## **10.2. Kirjeldage pseudonümiseerimise protsessi ja vahendeid.**

**Kui kasutatakse koodivõtit, siis tuua välja, kes koodivõtit säilitab ja kui kaua säilitab.**

TVH taotlenud isikute intervjuuandmete pseudonümiseerimine:

Intervjuudes osalejatele antakse uuringusisene kood. Intervjuude salvestised, transkriptsioonid, kokkuvõtted ja analüüsimärkmed tähistatakse selle koodiga, mitte intervjuueeritava nime või kontaktandmetega. Koodivõti, mis võimaldab uuringusisese koodi siduda intervjuueeritava isikuga, hoitakse intervjuude salvestistest, transkriptsioonidest ja analüüsimaterjalidest eraldi.

Koodivõtit säilitab Centari uuringujuht. Ligipäas koodivõtmele on üksnes nendel uurimisrühma liikmetel, kellel on seda vaja intervjuude korraldamiseks ja nõusolekute haldamiseks. Koodivõtit ei jagata kõrvaliste isikutega. Koodivõti kustutatakse pärast intervjuueerimise perioodi lõppu 31.12.2026.

Intervjuude helisalvestisi hoitakse piiratud ligipääsuga krüpteeritud kaustas. Intervjuude salvestised kustutatakse pärast uuringu lõpparuande valmimist (hiljemalt 31.01.2027). Kui intervjuu toimub telefoni teel ja salvestamiseks kasutatakse diktofoni, tõstetakse salvestis esimesel võimalusel turvalisse uuringu kausta, nimetatakse pseudokoodiga ning kustutatakse diktofonist.

TVH dokumentide pseudonümiseerimine.

1. Esiteks eemaldab töötukassa enne dokumentide Centarile edastamist kõik otseselt isikut vastada võimaldavad andmeväljad ja dokumendi metaandmed, sh taotleja nimi, isikukood, sünniaeg, kontaktandmed, aadress, esindaja andmed, otsuse või taotluse numbrid, allkirjastaja andmed, töötukassa töötaja või ekspertarsti nimi, tervishoiuteenuse osutaja nimi, arsti nimi, asutuse nimi, täpsed kuupäevad ja kellaajad ning muud vormiväljad, mille eesmärk on isiku või menetluse tuvastamine, mitte uuringu sisuline analüüs. Juhtumitele antakse uuringusisene tehniline juhtumikood dokumentide omavaheliseks sidumiseks, tagasisidestavat koodivõtit ei looda.
2. Seejärel viib Centar enne sisulist analüüsi ja enne võimalikku TI-põhist tekstianalüüsi läbi jääkriski minimeerimise, et vähendada võimalikult suures ulatuses isikut kaudselt tuvastada võimaldava teabe säilimise riski. Arvestades dokumentide mahtu, ei tähenda jääkriski minimeerimine iga dokumendi täielikku käsitsi läbivaatamist, vaid mitmeastmelist tehnilist ja korralduslikku puhastusprotsessi. Esmalt eemaldab töötukassa enne dokumentide Centarile edastamist struktureeritud väljadest ja metaandmetest otsesed identifikaatorid. Seejärel Centar eemaldab või üldistab jääkriski minimeerimise käigus enne analüüsi vabatekstiväljadest ja sisust automatiseeritud tekstipuhastuse ning kontrollireeglite abil teadaolevad ja tüüpilised kaudsed identifikaatorid, sh kuupäevad, kohad, asutused, arstide ja teiste isikute nimed, tööandjad ning muud korduvate kontrollireeglitega tuvastatavad

eristuvad detailid. Vajadusel tehakse riskipõhist või pistelist kontrolli, et hinnata puhastusreeglite toimimist ja täiendada neid enne analüüsi. Automatiseeritud tekstipuhastus ja kontrollireeglite rakendamine toimub Centari kontrollitud töökeskkonnas.

Eemaldamine või üldistamine tehakse nii, et säiliks uuringu eesmärgi jaoks vajalik sisuline info töövõime hindamise protsessi, taotluse, eksperdiarvamuse ja otsuse arusaadavuse ning automatiseerimise võimaluste kohta, kuid väheneks võimalikult suurel määral üksiku inimese otsese või kaudse tuvastamise risk.

Vabatekstidest ja muudest sisuväljadest eemaldatakse või üldistatakse automatiseeritud puhastusreeglite abil vähemalt järgmised andmed:

- 1) Nimed ja rollid (sh tervishoiuteenuse osutajad, arstid, tööandjad)
- 2) Isikukoodid, sünnikuupäevad, vanus ja muud unikaalsed tunnused
- 3) Kontaktandmed ja aadressid
- 4) Kuupäevad, kellaajad ja täpsed ajaperioodid
- 5) Asutused
- 6) Välisriikide nimed
- 7) muud korduvate kontrollireeglitega tuvastatavad eristuvad detailid, mis võivad suurendada kaudse tuvastamise riski.

### **10.3. Tooge välja pseudonümiseeritud andmete säilitamise aeg ja põhjendus.**

#### **Kui andmeid ei pseudonümiseerita, siis tuua välja andmete kustutamise tähtaeg.**

*Vähemalt kvartali ja aasta täpsusega.*

1. TVH taotlenud inimeste intervjuude kontakteerumise andmestik ja koodivõti kustutatakse pärast intervjuude toimumist (eeldatavalt 31.12.2026), sidusrühmade ekspertide kontaktid kustutatakse pärast uuringu lõppu (eeldatavalt I kvartal 2027). Intervjuude helisalvestised kustutatakse pärast uuringu lõpparuande valmimist (hiljemalt 31.01.2027).
2. Töötukassalt saadud esialgselt pseudonümiseeritud TVH dokumendid kustutatakse Centaris pärast jääkriski minimeerimise läbiviimist. Edasises analüüsis kasutatakse üksnes jääkriski minimeerimise läbinud analüüsimaterjali, mis kustutatakse pärast uuringu lõppu, eeldatavalt I kvartalis 2027.

|                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>11. Kas andmesubjekti teavitatakse isikuandmete töötlemisest?</b><br><i>Jah/ei</i> | Jah                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>11.1. Kui vastasite ei, siis palun põhjendage<sup>10</sup></b>                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>11.2. Kui vastasite jah, siis kirjeldage, kuidas teavitatakse.</b>                 | <p>Uuringu erinevates osades teavitatakse andmesubjekte erineval viisil.</p> <p>Vastutava töötleja veebilehel teavitatakse avalikkust laiemalt uuringu tegemisest, sh nende andmete analüüsimisest, mille puhul pole võimalik üksikisikuid nende andmete töötlemisest teavitada ja nende nõusolekut andmete töötlemiseks küsida. Sellisteks uuringu osadeks on täidetud TVH dokumentide analüüs ja intervjuudeks vajalike kontaktandmete töötlemine. TVH dokumentide valimisse sattunud isikuid ei teavitata individuaalselt, see tähendaks täiendavat kontaktivõttu suure hulga inimestega</p> |

<sup>10</sup> Isikuandmete töötlemisest teavitamise kohustus tuleneb IKÜM-st, teavitamata jätmine on põhjendatud väga erandlikel juhtudel.

|                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                   | <p>olukorras, kus uuringu läbiviijale edastatakse dokumendid pseudonümiseeritud kujul ja uuringu tulemusi ei kasutata ühegi isiku kohta otsuse tegemiseks.</p> <p>Intervjuude puhul antakse individuaalne teave kõigile isikutele, kellega uuringus osalemiseks tegelikult ühendust võetakse. Esimesel kontaktil selgitatakse, kust inimese kontaktandmed pärinevad, miks temaga ühendust võetakse, milliseid andmeid ja mis eesmärgil töödeldakse, mis on töötlemise õiguslik alus, millised on tema õigused ning et intervjuus osalemine on vabatahtlik.</p> <p>Intervjueeritavate informeerimiseks on koostatud uuringu infoleht (vt taotluse lisa 2) ja intervjueerimisel toimub nõusoleku küsimine intervjuu alguses (vt taotlusele lisatud esialgsed intervjuude kavad lisades 3-8). Juhul, kui inimesed ei nõustu intervjuuga või intervjuu salvestamisega, siis järgnevat andmetöötlust ei toimu.</p> <p>Nende isikute puhul, kelle kontaktandmed satuvad üksnes tehnilisse varuvalimisse, kuid kelle poole uuringus osalemiseks ei pöörduta, tagatakse läbipaistvus avalikult kättesaadava uuringuteavituse kaudu.</p> <p>Kõik Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi tellimisel või osalusel läbi viidud uuringud avaldatakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kodulehel: <a href="#">Uuringud ja analüüsid   Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium</a></p> |
| <b>11.3. Kust on leitavad andmekaitsetingimused<sup>11</sup>?</b> | <p><b>Andmekaitse tingimused on leitavad:</b></p> <p>Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi andmekaitsetingimused on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi veebilehel: <a href="https://www.mkm.ee/ministeerium-uudised-ja-kontakt/isikuandmete-tootlemine">https://www.mkm.ee/ministeerium-uudised-ja-kontakt/isikuandmete-tootlemine</a>.</p> <p>Töötukassa andmekaitsetingimused esitatakse töötukassa veebilehel: <a href="https://www.tootukassa.ee/et/andmekaitsetingimused/eesti-tootukassa-andmekaitsetingimused">https://www.tootukassa.ee/et/andmekaitsetingimused/eesti-tootukassa-andmekaitsetingimused</a>)</p> <p>Centari andmekaitsetingimused on Centari veebilehel: <a href="https://centar.ee/andmekaitsetingimused">https://centar.ee/andmekaitsetingimused</a></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                                                                                                                                              |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>12. Kas isikuandmeid edastatakse kolmandatesse riikidesse<sup>12</sup></b><br><i>Jah/ei. Kui vastate küsimusele jah, siis täita ka järgnevad lahtrid.</i> | Ei |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|

<sup>11</sup> IKÜM-i kohaselt tuleb andmesubjektile esitada isikuandmete töötlemise kohta teave ehk nn andmekaitsetingimused, mis peavad vastama IKÜM art 12 – 14 sätestatule.

<sup>12</sup> Isikuandmete edastamine on lubatud üksnes sellisesse riiki, millel on piisav andmekaitse tase (Euroopa Liidu liikmesriigid; Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigid; riigid, mille isikuandmete kaitse tase on Euroopa Komisjoni poolt hinnatud piisavaks). Isikuandmete nn kolmandatesse riikidesse edastamine toimub IKÜM artiklite 44-50 alusel. Täiendav teave: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/isikuandmete-edastamine-valisriiki>.

|                                                              |   |
|--------------------------------------------------------------|---|
| <b>12.1. Loetlege riigid, kuhu isikuandmeid edastatakse.</b> | - |
| <b>12.2. Milliseid lisakaitsemeetmeid kasutatakse?</b>       | - |

**Kinnitan, et taotluses esitatud andmed vastavad tegelikkusele.**

\_\_\_\_\_  
(allkirjastaja ees- ja perenimi)<sup>13</sup>

\_\_\_\_\_  
(allkiri ja kuupäev)

#### **Taotluse lisad<sup>14</sup>:**

|                                                                                                                |         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| Lisa 1: Tehniline kirjeldus                                                                                    | Lisatud |
| Lisa 2: Uuringus osaleja infoleht                                                                              | Lisatud |
| Lisa 3: Töövõime hindamist taotlenud inimeste kutse intervjuule ja intervjuu kava, sh nõusoleku küsimise tekst | Lisatud |
| Lisa 4: Töötukassa töötaja intervjuu kava, sh nõusoleku küsimise tekst                                         | Lisatud |
| Lisa 5: Ekspertarsti intervjuu kava, sh nõusoleku küsimise tekst                                               | Lisatud |
| Lisa 6: Poliitikakujundaja intervjuu kava, sh nõusoleku küsimise tekst                                         | Lisatud |
| Lisa 7: EPIKoja esindaja intervjuu kava, sh nõusoleku küsimise tekst                                           | Lisatud |
| Lisa 8. Töötervishoiuarstide seltsi metoodika väljatöötaja kava, sh nõusoleku küsimise tekst                   | Lisatud |

<sup>13</sup> Taotluse saab allkirjastada vaid isik, kellel on vastava asutuse/ettevõtte esindusõigus või teda on volitatud taotlust esitama. Kui allkirjastaja on volitatud taotlust esitama, siis esitada volitust tõendav dokument (volikiri, leping vms).

<sup>14</sup> Kui nimetatud lisasid ei ole, siis palume need kustutada.